

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 11. oktober 2023
Kontor: Proces- og
Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Nanna Mathilde A
Andersen
Sagsnr.: 2022-02195
Dok.: 2953403

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, øget antal byretsdommere, anerkendelse af juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige og Nordirland, terminaladgang til indkomstregisteret for Familieretshuset i værgemålssager m.v.)

I. Høringen

Et udkast til lov om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige, terminaladgang til indkomstregisteret for Familieretshuset i værgemålssager m.v.) har i perioden fra den 28. juni til den 11. august 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Grønlands Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Retten i Grønland, Advokatrådet, Advokatnævnet, Ankenævnet for Forsikring, Ankenævnet for Patienterstatningen, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ASE Association of Danish Intellectual Property

Attorneys, ATP, Auktionslederforeningen, BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, Beskæftigelsesrådet, BL – Danmarks Almene Boliger, Business Danmark, Bygherreforeningen, Børsmæglerforening Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School (CBS), Dansk Arbejdsgiverforening, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Detail, Dansk Ejendoms kredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Gallerisammenslutning, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kredit Råd, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Told og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Arveretsadvokater, Danske Bedemænd, Danske Dødsboadvokater, Danske Familieadvokater, Danske Guldsmede og Urmagere, Danske Inkassoadvokater, Danske Insolvensadvokater, Danske Patienter, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Speditører, Datatilsynet, Den Danske Akkrediteringsfond, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Den Europæiske Centralbank (ECB), Det Danske Advokatsamfund, Det Faglige Hus, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, EjendomDanmark, Eksportkreditfonden, Erhvervslejernes Landsorganisation, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Faglige Seniorer, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansforeningen/CFA Society Denmark, Finansiell Stabilitet A/S, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, FOA – Fag og Arbejde, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere, Foreningen af Familieretsadvokater, Foreningen af J.A.K. Pengeinstitutter, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for Faste

Værger i Danmark, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglernes Brancheforening, Forsvarerforeningen i Grønland, FRIE, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes Landsstyre, Garantifonden for indskydere og investorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Grundejernes Landsorganisation Grønlands Politiforening, Grønlandske Advokater, Handelshøjskolen – Aarhus Universitet, HK Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HORESTA, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark, InvesteringsForeningsRådet, ISOBRO, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, KMD, Kraka, Kommunale tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kooperationen – Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Kredsdommerforeningen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landbrug og Fødevarer, Landsdækkende Banker, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsforsvareren for Grønland, Landsskatteretten, LD Fonde, Lederne, Lejernes Landsorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Garantifond, Mødrehjælpen, Naalakkersuisut, Nasdaq Copenhagen A/S, Patienterstatningen, Patientforeningen, Pengeinstitutankenævnet, Pension Danmark, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Procesbevillingsnævnet, PROSA, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Digital Sikkerhed, SMVdanmark, SRF Skattefaglig Forening, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Tekniq Arbejdsgiverne, Voldgiftinstituttet, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, VP Securities A/S, Western Union, Ældre Sagen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet (Juridisk Institut) og 3F Fagligt Fælles Forbund.

Justitsministeriet har modtaget høringsvar fra følgende høringsparter:

Sø- og Handelsretten, Retten i Grønland, Advokatrådet, Ankenævnet for Forsikring, Ankestyrelsen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Bedemænd, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerrådet Tænk, KL, Patienterstatningen, Politiforbundet i Danmark og Rigsadvokaten.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er anført i *kursiv*.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Justitsministeriets egen foranledning.

I.I. Høringssvarene

1. Generelt

Dansk Arbejdsgiverforening og Forbrugerrådet Tænk ønsker ikke at udtale sig om lovudkastet.

Ankestyrelsen, Ankenævnet for Forsikring, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, KL, Patienterstatningen, Politiforbundet i Danmark, Retten i Grønland og Rigsadvokaten har tilkendegivet ikke at have bemærkninger til lovudkastet.

Folketingets Ombudsmand har tilkendegivet ikke at have bemærkninger til lovudkastets § 8 (nu lovforslagets § 10) om forslag til ændringer i forældelsesloven. Ombudsmanden ønsker i øvrigt ikke at udtale sig om lovudkastet.

2. Skifteportalen mv

2.1 Digital behandling af tvangsopløsningssager på skifteportalen

Advokatrådet er overordnet set positivt indstillet overfor at digitalisere arbejdsgangene i forbindelse med tvangsopløsninger af selskabet, idet en sådan digitalisering må forventes at medføre ikke ubetydelige rationaliseringsgevinster i såvel Erhvervsstyrelsen som ved landets skifteretter. Advokatrådet tilslutter sig på den baggrund lovforslagets §§ 1-3. Advokatrådet finder det positivt, at skifteretterne sender en vejledning til brugere af skifteportalen om dennes anvendelse.

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser om fritagelse for at anvende skifteportalen bemærker Advokatrådet, at det af hensyn til den enkelte borgers retssikkerhed bør genovervejes, om borgere undtaget fra at anvende digital post fra det offentlige ikke også automatisk bør fritages for at anvende skifteportalen.

Justitsministeriet bemærker, at det af bemærkningerne til selskabslovens § 229 a forudsætningsvist fremgår, at skifteretten skal yde hjælp og vejledning til de personer, som ikke kan eller har svært ved at anvende domstolenes skifteportal. Hjælpen kan ydes telefonisk, via digital kommunikation eller ved personligt fremmøde i retten. Hvis en person forventes ikke at kunne anvende skifteportalen, vil vedkommende kunne undtages herfra efter den foreslåede § 229 a, stk. 3.

Det forventes, at professionelle aktører, f.eks. advokater, vil kunne anvende domstolenes skifteportal. Professionelle aktører vil derfor som udgangspunkt ikke kunne undtages fra kravet om at anvende domstolenes skifteportal,

En borger, som er repræsenteret af en advokat eller anden professionel aktør, vil derfor som udgangspunkt ikke kunne undtages fra kravet om at anvende domstolenes sagsportal. En borgers fritagelse fra Digital Post vil således ikke nødvendigvis medføre et behov for, at vedkommende undtages fra at anvende skifteportalen.

Sø- og Handelsretten anfører, at det bør præciseres i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, at skifteretten ikke skal føre en egentlig gældbog.

Justitsministeriet deler Sø- og Handelsrettens opfattelse, og lovforslaget er tilrettet i overensstemmelse hermed i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

2.2 Retspræsidentens kompetence til at beslutte, at skifterettens tvangsopløsningssager eller en del heraf i en nærmere afgrænset periode ikke skal behandles på skifteportalen

Advokatrådet anbefaler, at Domstolsstyrelsen udarbejder en central beredskabsplan til brug i tilfælde af tekniske nedbrud og driftsforstyrrelser på domstolenes skifteportal, og at beredskabsplanen omfatter alle sagstyper på domstolenes skifteportal.

Sø- og Handelsretten og Dommerfuldmægtigforeningen gør opmærksom på, at det i lovforslagets § 1, nr. 2, vedrørende § 229 a, stk. 5, 2. pkt., retteligt skal være retspræsidenten, der beslutter, hvordan meddelelser mv. skal gives, når det er retspræsidenten, der har truffet beslutning om, at meddelelser mv. ikke skal gives via domstolenes skifteportal.

Justitsministeriet har efter drøftelse med Domstolsstyrelsen og på baggrund af de indkomne høringsvar justeret de foreslåede bestemmelser om undtagelse fra at anvende domstolenes skifteportal i tilfælde af tekniske nedbrud og driftsforstyrrelse. Der henvises i den forbindelse til punkt III nedenfor.

2.3. Digital anmeldelse i dødsboskiftesager

Advokatrådet kan tilslutte sig, at skifteportalen som udgangspunkt bliver det centrale forum for anmeldelse af fordringer mod et bo. Advokatrådet bemærker, at en centralisering af alle oplysninger på skifteportalen vil lette sagsbehandlingen for både skifteretterne og

dem, som behandler dødsboerne. Advokatrådet foreslår, at det også for så vidt angår dødsboer overvejes, om en borgers fritagelse for anvendelse af digital kommunikation bør udstrækkes til også at omfatte anvendelse af skifteportalen i dødsboer.

Justitsministeriet bemærker, at det af bemærkningerne til dødsboskiftelovens § 10 a, stk. 5, forudsætningsvist fremgår, at skifteretten yder hjælp og vejledning til de brugere, som ikke kan eller har svært ved at anvende domstolenes skifteportal. Hjælpen kan ydes telefonisk, via digital kommunikation eller ved personligt fremmøde i retten. Hvis en person forventes ikke at kunne anvende skifteportalen, vil vedkommende kunne undtages herfra efter den foreslåede bestemmelse i dødsboskiftelovens § 10 a, stk. 5.

Det forventes, at professionelle aktører, f.eks. advokater, vil kunne anvende domstolenes skifteportal. Professionelle aktører vil derfor som udgangspunkt ikke kunne undtages fra kravet om at anvende domstolenes skifteportal,

En borger, som er repræsenteret af en advokat eller anden professionel aktør, vil derfor som udgangspunkt ikke kunne undtages fra kravet om at anvende domstolenes sagsportal. En borgers fritagelse fra Digital Post vil således ikke nødvendigvis medføre et behov for, at vedkommende undtages fra at anvende skifteportalen.

Advokatrådet har noteret, at alene en rettidig anmeldelse af krav mod dødsboet på skifteportalen afbryder den præklusion, som udløses af det proklama, der indrykkes af boet. Advokatrådet bemærker imidlertid, at de grunde, der i bemærkningerne til dødsboskiftelovens § 83 (Folketingstidende 1995-96, tillæg A, side 2893) førte til, at præklusionen af fordringer i visse tilfælde blev afbrudt, fortsat gør sig gældende. Det bør derfor genovervejes at undlade at ophæve dødsboskiftelovens § 83, stk. 2, nr. 1.

Justitsministeriet bemærker, at den foreslåede ophævelse af dødsboskiftelovens § 83, stk. 2, nr. 1, vil medføre, at det ikke længere vil være muligt at undtage krav fra præklusion med den begrundelse,

at kravet er fremsat skriftligt efter dødsfaldet, og at kravet er kommet frem til boet. Et krav mod afdøde vil således prækluderes, hvis det ikke er anmeldt rettidigt til skifteretten på domstolenes skifteportal.

Hensigten med domstolenes skifteportal er at samle alle krav og tilgodehavende m.v. ét sted, så de kan tilgås af alle aktører i en dødsboskiftesag i det omfang, det er relevant for den enkelte.

Det foreslås derfor at ophæve dødsboskiftelovens § 83, stk. 2, nr. 1, for at sikre, at anmeldelse af krav ikke sker på anden måde end ved brug af skifteportalen. Dette vil efter Justitsministeriets opfattelse understøtte en effektiv behandling af sager om dødsboskifte.

Hvis brugeren er undtaget fra at anvende skifteportalen, jf. den foreslåede nyaffattelse af dødsboskiftelovens § 10 a, stk. 5, vil der ikke ske præklusion, hvis kravet anmeldes rettidigt til skifteretten på den måde, der er besluttet af skifteretten.

Danske Bedemænd fremhæver, at boet skal dække begravelsesomkostninger, og at denne betalingspligt fortsat ligger før andre fordringer. Endvidere anfører Danske Bedemænd, at det for dem er væsentligt, at fremgangsmåden ikke besværliggøres for bedemanden, der sjældent kender de økonomiske forhold ved indgåelse af aftale om begravelse eller bisættelse. Danske bedemænd påpeger i den forbindelse, at det som led i afklaringen af, hvem betalingspligten påhviler, er væsentligt at få afklaret, hvorvidt begravelsesudgifter er udgifter rettet mod afdøde eller boet.

Justitsministeriet bemærker, at den, der bestiller begravelsen, som udgangspunkt hæfter for betalingen herfor over for bedemanden. Bedemanden vil derfor som udgangspunkt ikke skulle anmelde sit krav på dækning af begravelsesudgifterne efter den foreslåede bestemmelse i dødsboskiftelovens § 10 a, stk. 1, 1. og 2. pkt.

I sjældne tilfælde har afdøde selv bestilt begravelsen hos bedemanden. I så fald vil bedemandens krav, såfremt udgifterne ikke allerede er betalt af afdøde, være rettet mod afdøde, og bedemanden vil skulle

anmelde kravet på skifteportalen efter den foreslåede § 10 a, stk. 1. 1. pkt.

Bestilles begravelsen efter dødsfaldet, kan bedemanden gøre sit krav på betaling af begravelsesudgifterne gældende mod boet efter aftale med bestilleren af begravelsen. Bedemanden vil i den situation kunne anmelde sit krav over for boet på skifteportalen efter den foreslåede bestemmelse i dødsboskiftelovens § 10 a, stk. 1, 2. pkt., men der gælder ikke en pligt hertil.

Der foreslås ud over ændringen af anmeldelsesmåden ikke ændringer af gældende ret vedrørende begravelsesudgifter. Det vil således fortsat gælde, at ved bo-udlæg efter dødsboskiftelovens § 18 bliver boudlægsmodtageren forpligtet til at dække udgifterne ved begravelsen. Det vil også fortsat gælde, at i dødsboer, der behandles efter reglerne om insolvente boer, skal rimelige begravelsesudgifter efter dødsboskiftelovens § 71 betales forud for anden gæld. Viser det sig, at ikke alle begravelsesudgifterne er dækningsberettigede i et boudlæg eller et insolvent bobestyrerbo, kan bedemanden rette restkravet mod den, der har bestilt begravelsen. Bedemanden kan ligeledes fortsat vælge at kræve hele betalingen direkte fra den, der har bestilt begravelsen, der efterfølgende må søge udgifterne dækket af boets midler.

3. De foreslåede ændringer på advokatområdet

Advokatrådet finder det positivt, at der med den foreslåede tilføjelse til retsplejelovens § 135 a, stk. 1, klart er taget stilling til, hvad der er gældende for personer fra Storbritannien efter landets udtræden af EU ved fastsættelse af prøvetid som betingelse for ansøgerens autorisation som advokatfuldmægtig.

For så vidt angår de foreslåede ændringer i retsplejelovens § 143 b, stk. 1, mener Advokatrådet, at det er hensigtsmæssigt, at bestemmelsen justeres, så tavshedspligten med sikkerhed omfatter alle, der potentielt kan beskæftige sig med sager om tilsyn.

4. Bemærkninger til ændringerne i konkursloven

Advokatrådet fremhæver, at lovforslagets § 7 (nu lovforslagets § 9) indeholder fem ændringsforslag til enkelte bestemmelser i konkurslovens afsnit IA og IB om forebyggende rekonstruktion og rekonstruktion, som blev delvist ændret ved L 2022 896 med ikrafttrædelse den 17. juli 2022 på baggrund af betænkning nr. 1579 om revision af reglerne om rekonstruktion, herunder implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet afgivet af konkursrådet.

De foreslåede regler finder Advokatrådet hensigtsmæssige.

5. Øvrigt

Advokatrådet fremhæver, at det ikke fremgår af lovens titel, at lovforslaget vedrører ændringer i konkursloven. Helt principielt finder Advokatrådet, at det tydeligt bør fremgå af et lovforslags titel, hvilke love der foreslås ændret, om end rådet er klar over, at det ikke altid er muligt i praksis.

Justitsministeriet har taget Advokatrådets bemærkning til efterretning, men har valgt at fastholde lovforslagets titel under hensyn til lov kvalitetsvejledningens punkt 2.3.1., hvoraf fremgår, at hvis flere end 4-5 love foreslås ændret, bør alene titlen på den vigtigste lov (eller eventuelt de 2-3 vigtigste love) anføres med tilføjelse af »og forskellige andre love«.

II. Høringen

Et udkast til lovforslag om ændring af lov om inkassovirksomhed og lov om kreditaftaler har i perioden fra den 8. august til den 1. september 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International Danmark, Andelskassen, Ankenævnet for Forsikring, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets

Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Brancheforeningen for Aktive Ejere i Danmark, Capital Law CPH, CEPOS, Computershare, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Danmarks Nationalbank, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Kredit Råd, Dansk Ejendomskredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Industri, Dansk Inkassobranche forening, Dansk Iværksætter forening, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Metal, Dansk Standard, Dansk Revisorforening, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, Det Danske Advokatsamfund, Det nationale netværk af virksomhedsledere, Den Sociale Retshjælps fond, Det økonomiske råds sekretariat (DØRS), Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Drivkraft Danmark, Ejendomsforeningen, Ejendomsmæglernes Landsorganisation, EOS Danmark A/S, e-nettet, Experian, Fagbevægelsens Hovedorganisation, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og Forsikringsagenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, First North, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forbrugerklagenævnet, Forbrugsforeningen, Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikringselskaber, Foreningen af Interne Revisorer v/Jesper Siddique Olsen, Foreningen Danske Revisorer Foreningen for platformsøkonomi, FOREX, Forsikring & Pension, Forsikringsforbundet, Forsikringsmæglerforeningen, FSR – danske revisorer, Garantiformuen, Gode penge, HK, Horesta Arbejdsgiverorganisation, Hvidvasksekretariatet, Institut for Menneskerettigheder, Intertrust (Denmark), ISACA Denmark Chapter, IT-branchen, Kommunernes Landsforening (KL), Komiteen for god selskabsledelse, KommuneKredit, Kuratorforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landbrug & Fødevarer, Landsdækkende banker,

Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Mastercard Payment Services Denmark A/S, Mybanker, Nets A/S, Nokas Kontantservice P/S, Nordic Blockchain Association, Oxfam IBIS, Parcelhusejernes Landsforening, Pengeinstitutankenævnet, Penneo A/S, Postnord Juridiske afdeling, Realkreditankenævnet, Realkreditforeningen, Revisornævnet, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rigsombudsmanden på Færøerne, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Telekommunikationsindustrien i Danmark, Udbetaling Danmark, VISA, VP Securities A/S, Western Union, Transparency International Danmark, Ørsted, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp og Aarhus Universitet (Juridisk Institut). Denne del af lovforslaget blev efterfølgende sendt til Naalakkersuisut via Rigsombudsmanden i Grønland.

Justitsministeriet har modtaget hørings svar fra følgende høringsparter:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret på vegne af samtlige byretter, Ankenævnet for Forsikring, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk InkassoBrancheforening, Danske Advokater, Den Danske Aktuarforening, Domstolsstyrelsen, Finanstilsynet, Finans Danmark, Finans & Leasing, Forbrugerombudsmanden, Gældsrådgivningen og Rigsrevisionen.

Justitsministeriets kommentarer til hørings svarene er anført i *kursiv*.

II.I. Hørings svarene

1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret på vegne af samtlige byretter og Dansk Arbejdsgiverforening ønsker ikke at udtale sig om lovudkastet.

Ankenævnet for Forsikring, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Den Danske Aktuarforening, Domstolsstyrelsen, Finanstilsynet, og Rigsrevisionen har ikke bemærkninger til lovudkastet.

2. Undtagelse af kreditservicevirksomhed fra lov om inkassovirksomhed

Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Erhverv og Finans & Leasing er mindre positive over for, at kreditservicevirksomhed undtages fra inkassoloven som led i gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet), som foretages i en ny hovedlov på Erhvervsministeriets område (lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere).

Dansk InkassoBrancheforening og Dansk Erhverv finder, at det vil være en forringelse af forbrugerbeskyttelsen for så vidt angår god inkassoskik, inkassoomkostninger, varsling og tilladelse mv. at gennemføre direktivet i en ny hovedlov.

Den Sociale Retshjælps Fond (Gældsrådgivningen) er tilfredse med, at kreditservicevirksomheders inddrivelse af gæld ikke længere er underlagt inkassoloven, men får sit eget regelsæt. Gældsrådgivningen finder, at den valgte implementeringsmodel vil stille forbrugeren bedre med henvisning til, at der tages større individuelle hensyn samt i større grad gives mulighed for refinansiering, omlægning, eftergivelse eller gældskonsolidering.

I forhold til den valgte implementeringsmodel har Justitsministeriet noteret sig Gældsrådgivningens synspunkt. Endvidere er det, som det fremgår af pkt. 2.5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, Justitsministeriets og Erhvervsministeriets vurdering, at reguleringen af såvel kreditservicevirksomheder som deres aktiviteter – som følge af implementeringen af NPL-direktivet – bør samles i ét regelsæt, og at den rette regulatoriske ramme er det nye forslag til lov om

kreditservicevirksomheder og kreditkøbere. Som konsekvens heraf – og for at undgå dobbeltregulering – finder ministeriet, at kreditservicevirksomheders inkassoaktiviteter bør undtages fra inkassoloven og i stedet reguleres i det nye regelsæt. Dermed sikres en klar og entydig retstilstand samt en korrekt og direktivnær implementering.

Det bemærkes endvidere, at den eksisterende inkassolovgivning adskiller sig fra NPL-direktivet ved bl.a. at være nationalt forankret og rettet mod fysiske personers ageren, mens NPL-direktivet har til formål at skabe et grænseoverskridende EU-marked for misligholdte fordringer samt indføre krav til kreditservicevirksomheders (inkassovirksomheders) governance, ledelse, pengestrømme m.v. Disse krav er beslægtede med de krav, der stilles til finansielle virksomheder i øvrigt. Det vurderes derfor mest hensigtsmæssigt at placere opgaven med autorisation og tilsyn hos Finanstilsynet.

Implementeringsmodellen er endvidere valgt ud fra et ønske om direktivnær implementering, hvorved de nye regler, der alene gælder misligholdte kreditaftaler udstedt af penge- og realkreditinstitutter, samles i ét særskilt regelsæt. Der henvises endvidere til pkt. 3.1.3 i de almindelige bemærkninger til Erhvervsministeriets forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere samt høringsnotatet hertil.

For så vidt angår spørgsmålet om forbrugerbeskyttelse bemærkes, at sigtet med implementeringsmodellen er at sikre en høj forbrugerbeskyttelse, og at der ikke sker en forringelse heraf. Det følger af pkt. 3.2.2 i de almindelige bemærkninger til Erhvervsministeriets lovforslag om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere, at kreditservicevirksomheden skal behandle låntagerne på en fair og omhyggelig måde, herunder under hensyntagen til deres finansielle situation og behovet for henvisning til gældsrådgivning eller sociale tjenesteydelser. Endvidere stilles der i Erhvervsministeriets forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere krav om at overholde god skik for finansielle virksomheder og varsle inddrivelse hos skyldneren. Der henvises i øvrigt til Erhvervsministeriets forslag til lov om

kreditservicevirksomheder og kredittøbere samt høringsnotatet hertil for en nærmere beskrivelse af niveauet af forbrugerbeskyttelse.

3. Generel oplysningspligt ved ændring af vilkår og betingelser i en kreditaftale

Finans & Leasing gør opmærksom på det komplekse samspil mellem den foreslåede oplysningspligt i kreditaftaleloven og oplysningspligter i anden lovgivning, f.eks. om god skik og varslingskrav.

Finans Danmark mener, at den foreslåede bestemmelse om oplysningspligt i kreditaftaleloven samt kravene heri er uklare og opfordrer til, at de nye oplysningskrav kun kommer til at gælde ændringer til ugunst for låntager, samt at ændringer af kreditinstitutternes generelle vilkår og betingelser ikke bør omfattes af den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde.

Forbrugerombudsmanden anbefaler, at det tydeliggøres, at der alene er tale om indførelse af oplysningspligter og således ikke om adgang til at ændre en kreditaftale ved at oplyse herom.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 11 gennemfører artikel 27, nr. 1, og artikel 28, nr. 1, i NPL-direktivet. Som det fremgår af pkt. 2.6.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 8, nr. 2, er der alene tale om indførelse af en oplysningspligt som et supplement til de allerede gældende oplysningspligter i kreditaftaleloven samt i medfør af anden relevant lovgivning, og ikke om indførelse af en adgang til at ændre en kreditaftale. For at undgå uklarhed herom, er dette præciseret i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, jf. pkt. 2.6.1.4.

4. Fastsættelse af politikker og procedurer for tilbageholdenhed i tilfælde af låntageres misligholdelse af en kreditaftale

Danske Advokater mener, at formuleringen ”hvor det er relevant” bør medtages i bestemmelsen, da denne formulering anvendes i NPL-

direktivets bestemmelse, som her implementeres. Det samme gælder pligten til at tage hensyn til forbrugerens individuelle forhold, som fremgår af direktivets præambel nr. 56.

Finans & Leasing og Finans Danmark mener overordnet, at bestemmelsen er for bredt og upræcist formuleret.

Finans Danmark oplister en række uklarheder ved forslaget, herunder proces og ansvar for afklaring af debtors forhold, konsekvens af manglende samarbejdsvillighed, samspil med omkostningsloftet i lov om forbrugslånsvirksomheder, samt kreditgivers mulighed for opsigelse. Derudover er Finans Danmark bekymret for misbrug samt for reglernes indflydelse på rating-bureauers vurdering af dansk realkredit.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 29 a gennemfører artikel 27, nr. 2, og artikel 28 nr. 2, i NPL-direktivet. Bestemmelsen indebærer en pligt for kreditgivere til at fastsætte politikker og procedurer, som skal sikre, at der – hvor det er relevant – udvises rimelig tilbageholdenhed, førend der iværksættes inddrivelseskridt. Der er dermed ikke tale om indførelse af en pligt til at tilbyde f.eks. kreditlempelser. Formuleringen af bestemmelsen skal ses i lyset af, at der er tale om direktivnær implementering af en EU-retsakt.

For så vidt angår omkostningsloftet i lov om forbrugslånsvirksomheders § 11 b, stk. 1, har Erhvervsministeriet oplyst, at dette gælder parallelt med de foreslåede regler om tilbageholdenhed med at indlede fyldestgørelsesprocedurer. Omkostningsloftet kan således fortsat ikke overskrides, hvorfor kreditgivere i så fald må overveje andre henstandsforanstaltninger.

Erhvervsministeriet har derudover oplyst, at det ikke vurderes, at kravet om tilbageholdenhed behøver at betyde nogen nævneværdig forlængelse af inddrivelsesprocessen, herunder i et omfang som skulle kunne have indflydelse på rating-bureauernes vurdering af danske obligationer m.v. Det skal bemærkes, at der er tale om en direktivnær implementering af EU-harmoniserende regler.

III. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag er en sammenskrivning af et lovforslag om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige, terminaladgang til indkomstregisteret for Familieretshuset i værgemålssager m.v.), der har været i offentlig høring i perioden fra den 28. juni til den 11. august 2023 og et lovforslag om ændring af lov om inkassovirksomhed og lov om kreditaftaler (Gennemførelse af dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU), der har været i offentlig høring i perioden fra den 8. august til den 1. september 2023.

I forhold til udkastet til lovforslag om ændring af lov om inkassovirksomhed og lov om kreditaftaler (Gennemførelse af dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU) indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer, der alle er foretaget på Justitsministeriets foranledning og til dels efter drøftelse med Erhvervsministeriet samt under hensyntagen til de indkomne høringssvar:

- Den foreslåede ændring af inkassolovens § 1, stk. 3 (lovforslagets § 7), er blevet justeret for at sikre det rette samspil mellem inkassoloven og lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere ved at henvise direkte hertil.
- Den foreslåede § 29 a i kreditaftaleloven (lovforslagets § 8, nr. 3) er blevet ændret ved at tilføje ”hvor det er relevant” til bestemmelsens ordlyd. Dette er sket for at sikre en direktivnær implementering samt understrege, at den i medfør af bestemmelsen fastsatte pligt til at udvise tilbageholdenhed

beror på en konkret vurdering af forbrugerens forhold. Endvidere er bemærkningerne til bestemmelsen blevet tilpasset, så det klart fremgår, at anvendelsesområdet er kreditgivers beslutning om at iværksætte inddrivelseskridt – uanset om der er tale om udenretlige inddrivelseskridt f.eks. inkasso eller indenretlige inddrivelseskridt såsom udlæg m.v. Dette skyldes, at den danske oversættelse af NPL-direktivets artikel 28, nr. 2, anvender den brede formulering ”fyldestgørelsesprocedurer”, som efter ministeriets opfattelse rummer såvel udenretlige som indenretlige fyldestgørelsesprocedurer.

- Den foreslåede § 13, stk. 7, er blevet tilføjet for at fastsætte en overgangsordning, hvori det er tydeliggjort, at de nuværende inkassoregler vil finde anvendelse, således at virksomheder m.v., der i dag udøver inkassoaktivitet i forhold til misligholdte kreditaftaler, kan fortsætte hermed, indtil Finanstilsynet træffer afgørelse efter lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere, dog senest den 29. juni 2024, hvis der inden den 29. februar 2024 indgives ansøgning til Finanstilsynet i medfør af lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere.

Herudover er der foretaget visse mindre justeringer af sproglig karakter.

I forhold til det udkast til lovforslag om ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige, terminaladgang til indkomstregisteret for Familieretshuset i værgemålssager m.v.), der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer, der er foretaget på Justitsministeriets foranledning og til dels efter drøftelse med Domstolsstyrelsen, Advokatsamfundet samt under hensyntagen til de indkomne høringssvar:

- De foreslåede bestemmelser i selskabslovens § 229 a, stk. 5, 6 og 11 (lovforslagets § 1, nr. 2), samt de foreslåede bestemmelser i dødsboskiftelovens § 10 a, stk. 6-8 og 10 (lovforslagets § 4, nr. 8-9), foreslås ændret. Derudover er der foreslået en række nye tilsvarende ændringer af retsplejelovens bestemmelser om domstolenes sagsportal (lovforslagets § 6, nr. 2 og 13-20). Lovforslaget indeholder herefter forslag til nye regler i de anførte bestemmelser, der tager højde for situationer, hvor bestemte hensyn taler imod at anvende domstolenes sags- eller skifteportal. Med lovforslaget lægges der således op til at skabe ensartethed mellem de tre regelsæt ved at foreslå:
 - At vedkommende retspræsident vil få kompetence til ved lokale tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser at beslutte, at rettens og/eller skifterettens sager ikke skal behandles på domstolenes sags- eller skifteportal,
 - at vedkommende ret vil få kompetence til ved tekniske nedbrud eller driftsforstyrrelser at beslutte, at en bruger ikke skal anvende domstolenes sags- eller skifteportal, samt
 - at Domstolsstyrelsen bemyndiges til at fastsætte regler om fremgangsmåden i tilfælde af tekniske nedbrud og driftsforstyrrelser uden for retternes almindelige åbningstid.
- Den foreslåede tekst er derudover udvidet med en ændring af retsplejelovens § 143 a (lovforslagets § 6, nr. 4-9), som fastsætter Advokatrådets adgang til udveksling af oplysninger med offentlige myndigheder, og som foreslås udvidet på følgende måder:
 - Advokatrådet vil fremover kunne indhente og modtage oplysninger fra Direktoratet for Kriminalforsorgen og domstolene om en advokats adfærd og dispositioner henholdsvis under udøvelse af hvervet som advokat i en af kriminalforsorgens institutioner og i forbindelse med behandling af en sag for retten.
 - Alle offentlige myndigheder vil fremover kunne videregive bestemte oplysninger til Advokatrådet, hvis

myndigheden vurderer, at oplysningerne er relevante for rådets tilsyn med advokater.

- Anklagemyndigheden vil fremover skulle videregive bestemte oplysninger til Advokatrådet, når der afsiges dom i en straffesag med påstand om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens § 138. Anklagemyndigheden vil endvidere skulle videregive bestemte oplysninger til Advokatrådet, når der rejses tiltale og afsiges dom i en sag, som har tilknytning til udøvelsen af hvervet som advokat.
- Den foreslåede tekst er endvidere udvidet med en ændring af retsplejelovens § 806, stk. 7, 1. pkt. (lovforslagets § 6, nr. 23), som indebærer en ændring i personkredsen, hos hvem politiet kan indhente oplysninger om transaktioner, konti, depoter, bokse el.lign., idet politiet fremover vil kunne indhente sådanne oplysninger fra udbydere af tjenester med virtuelle valutaer. Ændringen indebærer desuden, at advokater ikke længere vil være omfattet af personkredsen i bestemmelsen. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at udbydere af virtuelle valutaer blev omfattet af hvidvasklovens regler ved lov nr. 1163 af 8. juni 2021, og at den tidligere § 1, stk. 1, nr. 9, i hvidvaskloven blev ophævet ved lov nr. 2382 af 14. december 2021, hvilket bevirkede, at de øvrige numre i bestemmelsen blev forrykket.
- Lovforslaget er desuden udvidet med en ophævelse af § 44 i lov nr. 679 af 3. juni 2023 om ændring af kildeskatteloven, lov om kommunal indkomstskat, ejendomsvurderingsloven og forskellige andre love. Den ophævede bestemmelse foreslås i uændret form indsat ved lovforslagets § 4, nr. 12. Der er tale om en lovteknisk ændring begrundet i hensynet til ikke at forårsage tvivl om indholdet af dødsboskiftelovens § 83, stk. 2, ved ikrafttrædelsen af de to lovforslag. Ændringen har ikke betydning for hverken indholdet eller den forudsatte ikrafttrædelse af ændringen vedtaget i § 44 i lov nr. 679 af 3. juni 2023.
- Lovforslaget er endelig udvidet med en ophævelse af retsplejelovens § 116 b (om, at justitsministeren på grundlag af

en overenskomst herom med en stat uden for Den Europæiske Union kan fastsætte, at retsplejelovens § 116 a finder anvendelse i forholdet mellem Danmark og denne stat), idet Justitsministeriet er opmærksom på, at bestemmelsen ved en fejl ikke blev ophævet korrekt ved § 12 i lov nr. 873 af 21. juni 2022.

De i punktopstillingerne ovenfor anførte ændringer er sendt i offentlig høring umiddelbart inden fremsættelsen af lovforslaget for Folketinget med høringsfrist den 31. oktober 2023. Det er Justitsministeriets forventning, at supplerende høringssvar og høringssnotat relateret hertil kan sendes til Folketinget inden 1. behandlingen af lovforslaget.

Lovforslaget er endeligt udvidet med en justering af retsplejelovens bestemmelse om antallet af puljedommerstillinger ved byretterne i forbindelse med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for domstolene. Denne del af lovforslaget har ikke været i offentlig høring forud for fremsættelse af lovforslaget. Det skyldes, at en forøgelse af antallet af byretsdommere i 2024-2027 behandles i forbindelse med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for domstolene, hvorfor ændringen er indsat i lovforslaget efter, at lovforslagets øvrige dele er sendt i offentlig høring. Det forventes, at der træder en ny flerårsaftale for domstolene i kraft den 1. januar 2024. Med henblik på at sikre at domstolene allerede i begyndelsen af 2024 har mulighed for at ansætte nye dommere og påbegynde nedbringelsen af sagsbehandlingstiderne, vurderes det, at det øgede antal dommerstillinger bør træde i kraft hurtigst muligt i 2024.

Derudover er der foretaget justeringer af redaktionel og sproglig karakter.